

Sygn. akt *IV U 691/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Preneta - Ambicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Agnieszka Sarama

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2014 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku P. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania P. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia (...). znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 691/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 czerwca 2014 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzją z dnia (...)r. znak: (...)odmówił wnioskodawcy P. W.prawa do emerytury pomostowej uznając, iż nie spełnia on wymogów do uzyskania dochodzonego świadczenia. Powołując się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009/153/1227 ze zm.) oraz ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008/237/1656 ze zm.) przytoczył warunki uzyskania emerytury pomostowej i stwierdził, iż wnioskodawca nie spełnia warunków do jej przyznania, albowiem nie udowodnił okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze 15 lat a jedynie 8 lat i 8 miesięcy a nadto po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy.

Wnosząc odwołanie od powyższej decyzji wnioskodawca P. W.podniósł, iż jest ona krzywdząca i niezgodna ze stanem rzeczywistym. W okresach kwestionowanych przez ZUS, przypadających w latach 2000 – 2004, był zatrudniony w warunkach szczególnych, co zostało wykazane stosownymi dokumentami a nadto może być potwierdzone zeznaniami świadków.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o jego oddalenie. Ponawiając twierdzenia zawarte w zaskarżonej decyzji raz jeszcze podkreślił, iż wnioskodawca nie spełnia wszystkich przesłanek przyznania prawa do emerytury pomostowej. Za okresy sporne tj. od (...) r. wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy w szczególnych warunkach wystawionego przez pracodawcę, które zawierałoby wskazanie odpowiednich

przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r. i przepisów resortowych, okresu zaś zatrudnienia P. W. od (...) do (...) r. zakład pracy nie potwierdził jako czasu pracy w warunkach szczególnych.

Poza sporem pozostaje, że P. W. udowodnił okres składkowy wynoszący 36 lat 11 miesięcy i 15 dni oraz nieskładkowy 3 lata 1 miesiąc i 26 dni, a także staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 8 lat i 8 miesięcy.

Sąd ustalił i zważył co następuje :

Wnioskodawca P. W. urodził się w dniu (...) r.

W dniu 20 lutego 2013 r. wnioskodawca złożył w ZUS wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Do wniosku dołączone były dokumenty dotyczące przebytych okresów składkowych i nieskładkowych oraz zatrudnienia w warunkach szczególnych. W oparciu o nie organ emerytalno - rentowy wydał zaskarżoną decyzję, którą odmawiał w/w prawa do świadczenia.

Świadczenie służby wystawione przez K. W. P. w K. stwierdzało, że okres służby w/w w (...) od 1 sierpnia 1982 r. do 31 marca 1991 r. traktuje się jako pracę w szczególnym charakterze.

Świadczenie pracy z dnia 19 listopada 2004 r. wystawione przez (...) Sp. z o.o. Oddział w D. wskazywało, że P. W. wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresie od 3 stycznia 2000 r. do 25 listopada 2001 r., od 11 grudnia 2001 r. do 20 stycznia 2002 r., od 6 kwietnia 2002 r. do 3 października 2002 r., od 25 lutego 2003 r. do 21 stycznia 2004 r. na stanowisku magazyniera – wykaz A dział XIV poz. 24 pkt 1 zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31 marca 1986 r.

Wnioskodawca był tam zatrudniony od (...) r. W okresie tym zajmował różne stanowiska pracy a to st. specjalisty ds. sprzedaży i transportu, st. specjalisty ds. transportu, poczynając od 3 stycznia 2000 r. robotnika magazynowego w magazynie pojemników i odpadów, od (...) r. magazyniera opakowań a od (...) r. stanowisko magazyniera – myjkowego w magazynie opakowań.

Zajmował się wówczas odbiorem pustych pojemników od kierowców, przygotowaniem ich do mycia, myciem, dezynfekowaniem a także wydawaniem czystych pojemników. W pomieszczeniu gdzie były myte pojemniki panował hałas, stosowano też żrące środki myjące i dezynfekujące.

Nadto wnioskodawca zajmował się przygotowywaniem kartonów do mrożenia, co wymagało podania taśmociągiem kartonów, nadzorowanie złożenia kartonów i podania złożonych z powrotem na magazyn. Nadzorował także ometkowanie kartonów. Praca taka odbywała się na oddziale chłodni w niskiej temperaturze około 7 °C i zajmowała P. W. około 3/4 czasu pracy.

Razem z wnioskodawcą w Przedsiębiorstwie (...) pracował M. S..

(dowód: zeznania wnioskodawcy k. 160 – 160b, zeznania świadka M. S. k. 112 – 112b, akta osobowe, dokumentacja w aktach ZUS)

Natomiast świadectwo pracy z 11 lutego 2013 r. wskazywało, że P. W. zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w okresie od (...) r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako elektromonter. W istocie należało do niego utrzymanie szeroko pojętej instalacji elektrycznej, obsługa suwnic bramowych, dźwigów, maszyn torowych, rozdzielni elektrycznych, linii oświetleniowych, dokonywanie pomiarów i usuwanie awarii. Współpracownikami wnioskodawcy z tego okresu byli J. K. i M. K..

(dowód: zeznania wnioskodawcy k. 160 – 160b, zeznania świadka J. K. k. 60 – 60b, zeznania świadka M. K. k. 60b – 61, dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody. Jako wiarygodne uznał twierdzenia wnioskodawcy P. W. odnośnie charakteru wykonywanych przez niego czynności w trakcie zatrudnienia w (...) w D. oraz w

Przedsiębiorstwie (...) w K. potwierdzone zeznaniami jego współpracowników. Zeznania świadków M. S., J. K. i M. K. są jasne, precyzyjne i wiarygodne.

Sąd czyniąc ustalenia w sprawie oparł się także na dowodach z dokumentów, których treść i forma nie budziły wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Istotą sporu w przedmiotowej sprawie pozostawało ustalenie uprawnień P. W. do emerytury pomostowej uregulowanej w przepisach ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. 2008 Nr 237, poz.1656 ze zm.).

W wyniku reformy systemu ubezpieczeń społecznych, zgodnie z regulacjami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.). ulega stopniowej likwidacji możliwość wcześniejszego przejścia na emeryturę. W powszechnym systemie emerytalnym przyjęto założenie, że uprawnienia emerytalne wszystkich ubezpieczonych, którzy płacili taką samą składkę, powinny być takie same. Intencją ustawodawcy przyświecającą uchwaleniu ustawy o emeryturach pomostowych było doprowadzenie do stopniowej likwidacji możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę poprzez podmiotowe i przedmiotowe ograniczenia dopuszczalności uznawania poszczególnych prac za prace w warunkach szczególnych czy też w szczególnym charakterze. Ustawa ta ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania świadczenia do osób urodzonych po dniu 31 stycznia 1948 r., które prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze rozpoczęły przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Art. 3 ust. 1 stanowi, że prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Ustęp zaś 3 art. 3 wskazuje, że prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku

emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy prace, o których mowa w ust. 1 lub w ust. 3, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy należy stwierdzić, że wnioskodawca P. W. urodził się po dniu 31 grudnia 1948r., w dniu (...)r. ukończył 60 lat, ma okres składkowy i nieskładkowy przekraczający wymagane 25 lat, nie pozostaje w stosunku pracy. Sporne natomiast pozostawało wykonywanie przez niego pracy zaliczanej do prac w szczególnych warunkach przez okres przekraczający 15 lat obejmujący czasokres zarówno przed 1 stycznia 1999 r. jak i po 31 grudnia 2008 r. Organ rentowy kwestionował przede wszystkim wykonywanie przez wnioskodawcę pracy kwalifikowanej jako praca w warunkach szczególnych w latach 2000 – 2004 r., w trakcie zatrudnienia w (...)w D.. Wątpliwości ZUS w tym zakresie pozostają usprawiedliwione zważywszy na wyniki przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego.

Jak zostało bowiem ustalone w oparciu o zeznania świadka oraz twierdzenia samego wnioskodawcy do jego obowiązków w tym okresie należały różne czynności, mianowicie: odbiór pojemników, przygotowanie pojemników do mycia i mycie a także praca przy przygotowywaniu kartonów do mrożenia, nadzór nad składaniem kartonów i metkowaniem. Praca przy przygotowywaniu kartonów wykonywana była na oddziale chłodni, w niskiej temperaturze. Jednakże, jak wskazał P. W., temperatura jaka tam panowała nie była temperaturą poniżej 0°C lecz wynosiła ok. 7°C. Tymczasem załącznik do ustawy zawierający wykaz prac w warunkach szczególnych wskazuje, że pracą o takim właśnie charakterze jest praca w pomieszczeniach o narzuconej technologii temperaturze powietrza poniżej 0°C. Już zatem z tego względu praca wnioskodawcy nie może być uznana za pracę w warunkach szczególnych uprawniającą do emerytury pomostowej. Co jednak jeszcze jest istotne, pracę taką wnioskodawca wykonywał w niepełnym wymiarze czasu pracy, gdyż jak sam przyznawał, pochłaniała ona około 3/4 dniówki. Pozostałe czynności jakie P. W. wykonywał to przyjmowanie pojemników do mycia, mycie i wydawanie pojemników czystych zdezynfekowanych. Pomimo, że prace takie z uwagi na warunki ich wykonywania a to mokry mikroklimat, hałas, żrące środki były uciążliwe to jednak nie stanowią one pracy w warunkach szczególnych. Nie można bowiem utożsamiać prac wykonywanych w warunkach uciążliwych z pracą wykonywaną w warunkach szkodliwych wymienioną w przepisach wydanego przez radę ministrów w dniu 7 lutego 1983 r. rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43) i załączników do niego wydanych. Warunki te natomiast mogły uprawniać do dodatku finansowego czy zup regeneracyjnych, które z resztą jak zeznał świadek S., mogli otrzymać wszyscy chętni gdyż przygotowanych posiłków nie można było wyrzucić. Fakt, że wnioskodawca taki dodatek czy posiłki otrzymywał również nie przesądza o uznaniu szkodliwości warunków jego pracy w określonym powyżej wymiarze prawnym.

Nie ulega wątpliwości w świetle analizy przepisów mających zastosowanie w sprawie, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w ustawie, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Tylko praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze uzasadnia skorzystanie z uprawnienia do wcześniejszej emerytury. Nawet zatem gdyby przyjąć, że wnioskodawca pracował w chłodni w temperaturze poniżej 0°C to i tak należałoby uznać, że takiej pracy nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu.

Skoro wnioskodawca nie spełnił warunku niezbędnego do przyznania emerytury pomostowej w postaci stażu pracy w warunkach szczególnych koniecznym stało się oddalenie odwołania przez niego złożonego od decyzji organu rentowego z 14 marca 2013 r. w myśl art. 477¹⁴ § 1 kpc.